

اقتصاد

روزنامه صبح ایران

وقتی «تثبیت وضع موجود» یک دستاورد می‌شود!

ناامیدی از بهبود معیشت

صفحه ۸

یک عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی گفت: برآوردهایی که الان برای دهک‌بندی انجام می‌دهند غلط است و باید اصلاح شود. برای معیارها در قانون نباید «یا» بگذاریم و مثلاً بگوییم که اگر افراد خانه یا خودرو و یا درآمد داشته باشند از دهک‌بندی دریاقت یارانه حذف می‌شوند؛ این غلط است و اصلاً قابل قبول نیست.

به گزارش ایلنا، در یک ماه گذشته با توجه به موضوع کالابریگ، موضوع «دهک‌بندی یارانه‌ها» دوباره به صدر توجه برخی خانوارها بازگشته است؛ موضوعی که در هر دوره‌ای سیاست‌ها و شاخص‌های متفاوتی برای آن تعیین شده‌است. این بار اما مجموعه‌ای از خبرها، اظهارنظرها و تصمیم‌های اجرایی نشان می‌دهد که نظام شناسایی دهک‌های درآمدی با چالش‌های جدی روبه‌روست؛ چالش‌هایی که تنها فنی یا آماری نیستند، بلکه به اعتماد عمومی، کارآمدی سیاست

رفاهی و حتی ثبات اجتماعی گره خورده‌اند.

یکی از مهم‌ترین تحولات اخیر، تأکید دوباره مسئولان بر این نکته بود که دهک‌بندی اعلامی لزوماً معیار نهایی حذف یا پرداخت یارانه نیست و شاخص‌هایی مانند سطح درآمد، دارایی‌های ملکی، خودرو، تراکنش‌های بانکی و سایر داده‌های اقتصادی هم در نظر گرفته می‌شود. این سخنان عملاً به معنای پذیرش این واقعیت است که مدل پیشین دهک‌بندی با خطاهای قابل توجهی همراه بوده است. متولی اصلی این پایش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است که از طریق «بایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان» داده‌های اقتصادی خانوارها را تجمع می‌کند. پرداخت‌ها هم از طریق سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها انجام می‌شود. در سطح سیاست‌گذاری کلان هم مجلس شورای اسلامی در قالب قوانین بودجه و تبصره‌های مرتبط، چارچوب اجرایی را تعیین می‌کند.

اما پرسش اصلی اینجاست که آیا تغییر در نحوه اعلام یا تفسیر دهک‌ها به معنای اصلاح واقعی سازوکار است، یا

صرفاً تلاشی برای کاهش فشار افکار عمومی؟

دو ماه اخیر چند مرحله پرداخت یارانه نقدی و شارژ کالابریگ برای دهک‌های مختلف انجام شد. دهک‌های اول تا سوم بیشترین سطح حمایت را دریافت کردند و دهک‌های چهارم تا هفتم هم مشمول حمایت‌های کالابریگی شدند. این پرداخت‌ها در شرایطی انجام می‌شود که نرخ تورم بالا و افزایش قیمت کالاهای اساسی فشار زیادی بر خانوارها وارد کرده است. بر اساس داده‌های منتشرشده توسط مرکز آمار ایران و گزارش‌های تحلیلی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سطح عمومی قیمت‌ها طی سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته و قدرت خرید طبقات متوسط و پایین به‌شدت کاهش یافته است.

در چنین فضایی، پرداخت یارانه با کالابریگ بیشتر نقش «جبران موقت» را ایفا می‌کند تا یک سیاست رفاهی پایدار. مبلغ پرداختی در بسیاری از موارد، تنها بخشی از افزایش هزینه‌های ماهانه خانوار را پوشش می‌دهد. بنابراین، سیاست حمایتی به جای آنکه نابرابری را کاهش دهد، صرفاً شدت فشار را تعدیل می‌کند.

یکی از جدی‌ترین انتقاده‌ها به نظام دهک‌بندی، خطای شناسایی است. در هفته‌های اخیر، گزارش‌های متعددی از اعتراض خانوارها به قرار گرفتن در دهک‌های بالاتر منتشر شد. بسیاری از افراد مدعی‌اند که دارایی غیرنقدی قدیمی (مانند یک ملک موروثی یا خودروی فرسوده) باعث ارتقای دهک آنها شده است و درآمد واقعی‌شان کمتر از برآورد سامانه‌های دولتی است و یا هزینه‌های سنگین درمان، اجاره یا بدهی در محاسبات لحاظ نشده است.

این موارد نشان می‌دهد مدل دهک‌بندی بیشتر بر شاخص‌های دارایی و گردش مالی متمرکز است تا «توان واقعی مصرفی». در اقتصادی که تورم مزمن و نوسانات درآمدی گسترده وجود دارد، اتکا به داده‌های ایستای می‌تواند به برآوردهای نادرست منجر شود. پیامد این خطاها، فراتر

مهاجرت کارگران ایرانی به ترکیه برای کسب دستمزد ۳۰۰ میلیونی

ایران دیگر برای کارگران افغانستانی جذاب نیست!

صفحه ۳

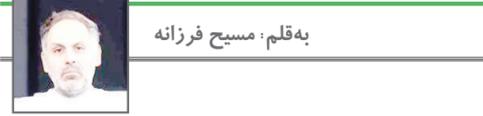
غولی که از چراغ بیرون آمد و به فرمان دولت نیست

بحران تراستی‌ها

این کارشناس اقتصادی با طرح این پرسش بنیادین که «آیا دولت و نهادهای ناظر اساساً ابزاری برای مدیریت این شبکه‌ها در اختیار دارند؟»، تحلیلی متفاوت و هشداردهنده از وضع موجود ارائه می‌دهد. به باور وی، بحران تراستی‌ها دیگر یک چالش صرفاً «اقتصادی» نیست که با فرمول‌های مرسوم حل‌وفصل شود؛ بلکه حکمیت با نهادهی دست‌ساخته مواجه است که نه تنها از فرامین قانونی تمکین نمی‌کند، بلکه با گروگان‌گیری احتمالی منابع ارزی، شرایطی استیصال‌آور را رقم زده است. پرویزیان با بررسی سناریوهای مختلف از دریچه «نظریه بازی‌ها»، پای متغیرهای امنیتی، حقوقی و سیاسی را به این پرونده باز کرده و احتمال فقدان مطلق ارز در پشت‌پرده این هیاهو را نیز مطرح می‌کند.

ادامه در صفحه ۵

عجیب‌ترین دوره لیگ برتر فوتبال ایران	یارانه دلاری خرج سوخت ارزان شد	بازندگان و برندگان تعرفه‌های ترامپ
فوتبال ایران هشت مدعی دارد	فشار پنهان یارانه انرژی بر بودجه	آسیای شرقی در صدر اروپا تحت فشار
صفحه ۲	صفحه ۴	صفحه ۲

به قلم: مسیح فرانزه

سخن نخست

قیمت‌گذاری دستوری بازی دوسریاخت

قیمت خودرو در بازار نه تنها آن ۳۵ درصد عقب ماندگی خود را جبران کرده بلکه از میزان افزایش قیمت ارز نیز سبقت گرفته که می‌توان یکی از عاملهای تاثیر گذار بر این رخداد را همان فاکتور دستوری کنترل نمودن قیمت عنوان نمود.

تابستان امسال طبق آخرین مصوبه ای که شورای رقابت در حوزه قیمت گذاری

عضو هیات رئیسه مجلس:

نباید برای تعیین معیارهای دهک‌بندی‌ها «یا» بگذاریم

باشد؛ تازه در این شرایط هم نمی‌گوییم خانوار حذف شود، باید آن زمان بررسی را شروع کنیم.

وی تأکید کرد: برای معیارها در قانون نباید «یا» بگذاریم و مثلاً بگوییم که اگر افراد خانه یا خودرو و یا درآمد داشته باشند از دهک‌بندی دریاقت یارانه حذف می‌شوند؛ این غلط است و اصلاً قابل قبول نیست. معیار بررسی خانوارها باید داشتن خانه، خودرو و درآمد معقول هر سه مورد باهم باشد. این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: مؤلفه‌ها برای تعیین دهک افراد باید شفاف باشد؛ یعنی به نسبت شرایط زندگی متوسط که یک خانوار باید داشته باشد و به صورت واقعی در نظر گرفته شود. باید شرایط افزایش قیمت‌ها که از هفتگی بالاتر رفته و روزانه شده است، واقعی دیده شود.

وی خاطرنشان کرد: قیمت‌ها روزانه بالا می‌رود و هیچ کنترلی هم نمی‌کنند! یک مامور و مسئول نمی‌گذارند که قیمت‌ها را کنترل کنند. می‌گوییم چرا نظارت نمی‌کنید؟ می‌گویند مردم باید گزارش کنند. مگر مردم بیکار هستند که گزارش کنند؟ نفس نظارت چه می‌شود؟

بدری گفت: تازه اگر هم مردم گزارش کنند، باید از گزارش خودشان دفاع کنند! باید کلی وقت بگذارند تا ثابت کنند کالایی کارن شده است. در صورتی که خود مأموران نظارتی دولت باید به صورت میدانی نظارت کنند.

اگرچه دهک‌بندی می‌تواند ابزاری کارآمد برای هدفمندی حمایت‌ها باشد، اما تنها در صورتی که در بستری از ثبات اقتصادی، شفافیت اطلاعاتی و پاسخ‌گویی مسئولانه اجرا شود، می‌تواند موثر باشد، در غیر این صورت، هر تغییر در معیارها یا پرداخت‌ها، صرفاً موجی تازه از ابهام و نارضایتی ایجاد خواهد کرد. سیاست‌گذاران امروز به جای ادامه

مدیریت مقطعی بحران باید به سمت اصلاحات عمیق‌تری بروند که بتوانند هم عدالت توزیعی و هم پایداری مالی

معیشت مردم را تضمین کنند.

از حذف یک یارانه ماهانه است. وقتی شهروندان احساس کنند ارزیابی دولت از وضعیت اقتصادی آنها نادرست است، اعتماد عمومی به نظام سیاست‌گذاری تضعیف می‌شود. صدید بدری در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، درباره سردرگمی جامعه در دهک‌بندی‌ها و اعداد و معیارهای درآمدی برای حذف خانوارها از دریافت یارانه گفت: بحث پیرامون این موضوع زیاد است، اما بحث اصلی ما این است که چرا دهک‌بندی مردم کشور را به ۱۰ قسمت تقسیم می‌کند؟ باید دهک‌بندی وابسته به درآمد خانوار باشد.

این عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی ادامه داد: یک خانواده حداقل حقوقی که می‌تواند زندگی عادی داشته باشد، به طور مثال ۵۰ میلیون تومان است که تأکید می‌کنم این رقم هم شاید آنچنان باید و شاید برای یک زندگی درست نباشد.

بدری یادآور شد: منظورم این است که باید معیاری متناسب با تورم و شرایط اقتصادی مدنظر قرار گیرد، یعنی یک خانواده با درآمد مکفی، یک مسکن و حداقل یک خودرو به شرط داشتن درآمد ثابت که بتواند زندگی خودش را رتق و فتق کند، باید وجود داشته باشد این خانواده را می‌شود گفت در دهک بالا قرار می‌گیرد.

وی خاطرنشان کرد: برآوردهایی که الان دولت و وزارت کار انجام می‌دهند، اساس این دهک‌بندی غلط است و باید اصلاح شود. آقای قالیباف هم تأکید کردند که این دهک‌بندی‌ها باید اصلاح شود و ما هم پیگیر هستیم و از وزیر کار هم خواستیم که نظر مجلس را تأمین کند و به این شرایط خامه دهد و ملاک بسته به شرایط زندگی معمولی یک خانواده در سطح متوسط باشد.

بدری تأکید کرد: منظور من این است که روح قانون باید اجرا شود و فرد واقعاً ثروتمند باشد که از دهک‌بندی دریافت یارانه حذف شود. ملاک برای حذف افراد در دهک‌بندی دریافت یارانه باید داشتن خانه، خودرو و درآمد معقول

مسیر سیاست‌هایش حرکت دهد و با شبکه گسترده رسانه‌ای و پروپاگاندا

عظیم، اراده خود را بر ملت‌ها تحمیل کند.

راستینه تأکید کرد: در چنین شرایطی باید براساس فرامین مقام معظم رهبری مسئولان وظایف خود در زمینه تقویت جریان رسانه‌ای را به درستی انجام دهند؛ مهم‌ترین مسئولیت دولتمردان این است که حوزه فرهنگ را در بودجه‌های سنواتی به‌صورت جدی مورد توجه قرار دهند. وی مهم‌ترین رکن تصویرسازی و روایتگری در رسانه را خبرنگار دانست و گفت: وقتی خبرنگاران در بودجه‌های سنواتی مورد غفلت قرار می‌گیرند، منابع لازم برای حمایت جدی از نظام خبرنگاری کشور دیده نمی‌شود، برنامه جامعی برای بیمه و بازنشستگی و بیمه خبرنگاران وجود ندارد و خدمات رفاهی، تجهیزاتی و نیازهای حرفه‌ای شبکه رسانه‌ای بر پایه خبرنگاران مورد هدف قرار نمی‌گیرد، طبیعی است که جریان‌سازی رسانه‌ای کشور دچار مشکل شود. سخنگوی کمیسیون فرهنگی

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس مطرح کرد

رسانه‌ها «ایران قوی» را به تصویر بکشند

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس با تأکید بر اینکه رسانه قوی می‌تواند «ایران قوی» را به‌درستی به تصویر بکشد، گفت: مسئولیت جدی خبرنگاری‌ها و رسانه‌ها نمایش «ایران قوی» در تمامی تصویرگری‌هاست.

احمد راستینه در گفت‌وگو با ایسنا در پاسخ به این پرسش که چگونه یک رسانه قوی در میدان جنگ شناختی دشمن می‌توان داشت، گفت: امروز جهان تقابل در روایتگری‌هاست. اگر رسانه بتواند مسئولیت خود را در تصویرسازی و روایت‌گری درست و واقعی از جامعه، به‌درستی انجام دهد می‌تواند پرچمدار حرکت، پیشرفت و حتی تمدن‌سازی یک ملت باشد.

وی افزود: اگر آمریکا توانسته نظام سلطه و دیکتاتوری خود را در جهان گسترش دهد، بیش از آنکه متکی به قدرت نظامی و اقتصادی باشد، به قدرت رسانه‌ای خود وابسته است. آمریکا با ایجاد یک قدرت رسانه‌ای فراگیر از طریق روایت‌سازی‌های منطبق بر منافع خود تلاش می‌کند کشورها و فرهنگ‌ها را در

^[1] این کارشناس اقتصادی با طرح این پرسش بنیادین که «آیا دولت و نهادهای ناظر اساساً ابزاری برای مدیریت این شبکه‌ها در اختیار دارند؟»، تحلیلی متفاوت و هشداردهنده از وضع موجود ارائه می‌دهد

^[2] این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: مؤلفه‌ها برای تعیین دهک افراد باید شفاف باشد؛ یعنی به نسبت شرایط زندگی متوسط که یک خانوار باید داشته باشد و به صورت واقعی در نظر گرفته شود

^[3] وزیر کار هم خواستیم که نظر مجلس را تأمین کند و به این شرایط خامه دهد و ملاک بسته به شرایط زندگی معمولی یک خانواده در سطح متوسط باشد